

Rand Engels

BASISCURSUS FOTOGRAFIE

LES 7

DE M-STAND
EN FOTOBEWERKING

DE M-STAND VAN JE CAMERA

Is fotograferen in de M stand, noodzakelijk?

In principe kun je die vraag met "nee" beantwoorden. De tegenwoordige camera's zijn al zo geavanceerd dat ze prima foto's maken.

Als je in de P stand foto's maakt, en zodra je de ontspanknop indrukt, rekent de camera direct uit, wat je diafragma, sluitertijd, ISO moet zijn. Daarnaast houdt de camera hierbij ook nog eens rekening met het zoombereik van je objectief.

Op het moment dat je in de diafragma voorkeuze stand (A of Av) of in de sluitertijd voorkeuze stand (S of Tv) gaat fotograferen neem je als fotograaf meer regie in de handen.

Jij bepaalt op dat moment het diafragma of sluitertijd en de camera doet de rest. Zelfs als je een (externe) flitser gebruikt, houdt de camera hier rekening mee en in alle gevallen zal er een prima foto gemaakt worden.

Voor het fotograferen van sterrensporen zul je toch echt met de M-Stand moeten fotograferen.

In alle genoemde situaties rekent de camera voor jou de juiste combinatie diafragma, sluitertijd en ISO (bij auto-ISO) uit. Theoretisch zou je nooit een verkeerde foto kunnen krijgen, als we alle gemiddeldes van de camera aanhouden. Maar in les 5 hebben we ook geleerd dat we soms moeten compenseren om een juist belichte foto te krijgen. Denk hierbij maar aan het witte en zwarte koffiekopje.

DAN TOCH MAAR DE M-STAND?

Bij de M-Stand zul je echt alles zelf moeten instellen. De camera helpt je eigenlijk niet meer, behalve als je auto-ISO aan hebt staan, dan wordt deze voor je bepaald.

Bij het fotograferen in de M-Stand doet de camera beroep op jou kennis en ervaring als fotograaf om deze in te stellen zoals jij dat wilt.

Dit vergt oefening en gaat zeker met vallen en op staan. Zeker in de beginfase wil er nog wel eens een foto mislukken. Maar als fotograaf verrijk je hiermee je kennis en ervaring op gebied van fotografie en wil jij jou ervaring veruimen dan is het zeker aan te raden om af te wegen wanneer je de M-Stand wel wil of moet gebruiken en wanneer je in de diafragma of sluitertijdvoorkeuze stand gaat fotograferen.

Aan de hand van drie voorbeelden is aan te geven waar en wanneer je kiest om wel of niet in de M-stand te fotograferen.

- Een portret fotograaf die mensen fotografeert wil graag een wazige achtergrond in zijn beelden. Dit om de nadruk te leggen op het onderwerp (de mens). Een model zal stil blijven zitten, de fotograaf zal graag kiezen voor een diafragma voorkeuze stand (A of Av) en de sluitertijd en ISO overlaten aan de camera.
- Een sportfotograaf die zijn onderwerp wil bevriezen en wil dat de voetballer met de bal scherp op de foto staat, zal graag de sluitertijd willen bepalen. Een logische keuze is dat hier dan voor een sluitertijd voorkeuze stand (S of Tv) wordt gekozen.
- Een nachtfoto zoals hiernaast, is gezien zijn tijdsduur (meer dan een uur) niet te fotograferen in de diafragmavoorkeuze of sluitertijd voorkeuze stand. De M stand is dan de enige optie om dit soort foto's te maken.

Er zijn een aantal soorten fotografie waarbij de M Stand uitstekend gebruikt kan worden. Je kunt hierbij denken aan;

- Studiofotografie.
Je werkt in een omgeving met constante lichtomstandigheden en maakt gebruik van studioflitsers en maakt gebruik van een externe lichtmeter.
- Nachtfotografie.
Je moet op een statief werken, werkt vaak met lange(re) sluitertijden en die zijn in de M Stand eenmaal beter in te stellen.
- Creatieve fotografie.
In veel gevallen werk je ook in een studio achtige omgeving. Je maakt gebruik van externe flitsers, lange sluitertijden en andere lichtbronnen als flitsers. Lightpainting is bijvoorbeeld zo'n creatieve fotografie.
- Natuurfotografie met lange sluitertijden. Denk hierbij aan dermate lange sluitertijden van 30 seconden of meer en bij gebruik van (grijs)filters op je camera.

Bij bovenstaand lijstje zullen voor en tegenstanders zijn. In de regel komt het meer voor dat een fotograaf in de M stand werkt, en zullen de diafragma voorkeuze en sluitertijd voorkeuze standen in specifieke gevallen gebruikt worden. In de regel kun je wel stellen, dat het manueel instellen van je camera meer tijd kost dan bij de diafragma of sluitertijd voorkeuze stand. Het is per fotograaf persoonlijk waar hij/zij de voorkeur aan geeft.

INSTELLEN IN DE M-STAND

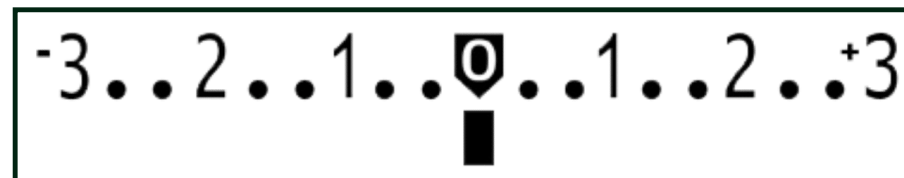
Hoe stel je de camera in de M Stand in? In dit geval zul je zelf na moeten gaan denken hoe je een compositie in beeld wilt brengen.

Wil je een foto met veel of weinig scherpte/diepte (diafragma open of dicht)

Wil je een onderwerp bevriezen of wil je bewegingsonscherpte (korte of lange sluitertijd). Hoe laag wil of kun je de ISO gebruiken?

Een goed hulpmiddel voor het fotograferen in de M Stand is de belichtingsdriehoek zoals die op de Inspiratiekaart staat en in les 2 is besproken.

Stel je wilt overdag buiten een foto maken van een bloem met een wazige achtergrond en er mag geen bewegingsonscherpte in de bloem zitten. Dan stel je het diafragma in met een grote opening (klein F-getal) bijv. F/4.0.

Uitgangspunt is om de belichtingsmeter op 0 te zetten bij fotograferen in de M-Stand.

We willen geen ruis in de foto, dus ISO 100 is dan een goede keuze.

Bij het scherpstellen op de bloem zal de camera ook het lichtmeten en in de belichtingsmeter aangeven of je over of onder belicht.

Op dat moment kun je de sluitertijd aanpassen.

In eerste instantie is het uitgangspunt dat je zorgt dat de lichtmeter op 0 komt te staan. In dit geval komen we uit op een sluitertijd van 1/100.

Maar nu komt het, de foto is te donker, dit kunnen we aan de hand van het histogram aflezen. Dan dien je dit te compenseren. Waar doe je dat dan mee? Omdat we een wazige achtergrond willen, is het diafragma wijzigen geen optie. Een betere keuze is om te beginnen je sluitertijd aan te passen. Omdat de foto te donker is, zullen we de sluitertijd langer moeten maken. We kiezen er voor om de sluitertijd 1 stop te compenseren en de hoeveelheid licht te verdubbelen. De sluitertijd wordt in dat geval 1/50. Het streepje in de lichtmeter zal dan op +1 komen te staan.

Als we dan de foto maken, zien we dat de belichting goed is, echter het waait, waardoor de bloem door de wind is gaan bewegen. Er is bewegingsonscherpte in de bloem ontstaan. Dit willen we ook niet.

Op dat moment zullen we de sluitertijd weer terug moeten zetten naar de eerdere keuze van 1/100. De enigste optie die we dan hebben is de ISO aan te passen. Omdat we gezien hebben dat we de sluitertijd met 1 stop gecompenseerd moet worden, kun je in dit geval de ISO ook met 1 stop compenseren. In plaats van dat je ISO 100 gebruikt, zul je deze moeten verdubbelen en op ISO 200 zetten.

Kortom, je bent met manueel fotograferen in de M stand langer bezig om een juist belichte foto te krijgen. Echter jij hebt als fotograaf de volledige regie in handen van je camera. Je bent alleen langer bezig met instellen van je camera.

DE M STAND IN DE STUDIO

Zodra je in de studio gaat fotograferen waarbij je met externe (studio)flitsers of met andere lichtbronnen aan de slag gaat dan is fotograferen in de M stand noodzakelijk. Je camera weet niet dat er extra lichtbronnen worden gebruikt, hoeveel licht er gebruikt wordt. Je camera kan op het moment dat je de foto maakt hier dan ook geen rekening mee houden. In veel gevallen gebruik je een externe lichtmeter die jou helpt met het meten van het licht bepalen van jou instellingen op de camera.

Een externe lichtmeter voor in de studio

Als je eenmaal licht hebt gemeten en niets wijzigt aan de studioflitsers dan blijft het licht hetzelfde. Op dat moment kun je met dezelfde instellingen op je camera blijven fotograferen. Je kunt dan ook om het model heen bewegen zonder instellingen te wijzigen.

Het aanpassen van je diafragma of sluitertijd kan op dat moment creatieve keuzes zijn, zonder dat je het licht hoeft aan te passen.

Ook een kroonluchter kan als lichtbron dienen waarbij je een externe lichtmeter gebruikt.

BIJ LANGE SLUITERTIJDEN OVERDAG

Als je met lange sluitertijden overdag wil werken, dan is dit vaak 30 seconden of meer. Echter je camera is niet in staat om het diafragma kleiner te krijgen dan je objectief toe laat. Ook de ISO in de laagst mogelijke ISO waarde zetten is vaak niet afdoende om sluitertijden boven de 30 seconden te krijgen.

In dat geval werk je vaak met grijsfilters (ND filters) die licht tegenhouden voor je camera zodat je met lange sluitertijden kunt werken. Grijsfilters kunnen zo veel licht tegen houden dat je niets meer door je zoeker ziet, en je camera geen licht kan meten. Op dat moment zul je zelf in de M-Stand uit moeten rekenen wat je instellingen voor de sluitertijd moeten zijn.

Houdt met deze manier wel rekening met bewegingsonscherpte op plaatsen waar je het wellicht niet wilt hebben.

Door gebruik te maken van een 10 stops filter ontstaat er zacht stromend water. Instellingen F/11 - ISO 64 - 600 sec (10 minuten).

NACHTOFOTOGRAFIE

Zodra je 's nachts wil gaan fotograferen is de M stand ook noodzakelijk om mee te werken. Als je in de automatische stand werkt, gaat het over het algemeen fout met het lichtmeten.

Omdat het donker is, zal de camera hier weer het gemiddelde gaan nemen (denk aan het zwarte koffiekopje) met als gevolg dat je een flink overbelichte foto gaat krijgen.

Als we bijvoorbeeld de maan willen gaan fotograferen heeft dat als gevolg dat de maan een witte vlek in de foto zal worden. Je zult in die situatie dan ook flink moeten gaan onderbelichten.

Om nog even met de maan verder te gaan. Je hebt om de maan te fotograferen een telelens nodig om deze beeldvullend te fotograferen. Verder dienen we rekening te houden met het feit dat de aarde en de maan ten op zichte van elkaar draaien (dus bewegen). Dat houdt in dat we geen langzame sluitertijd kunnen gebruiken. Nemen we een te lange sluitertijd, dan zal de maan een lelijke bewogen streep in je foto opleveren.

Met een telelens van 300mm hebben we minimaal een sluitertijd van 1/320 nodig zoals we hebben kunnen lezen in les 3.

Maar je wil op dat moment ook de details van de maan kunnen zien en fotograferen op diafragma F/8 is dan wenselijk. Om dan toch een juist belichte foto te krijgen zul je met je ISO moeten gaan spelen.

Vaak is het fotograferen van de maan uit de hand ook niet echt wenselijk en gebruik je in deze situatie ook een statief.

In het geval van de foto op pagina 2 waar sterrensporen zijn gefotografeerd, wil je wel weer een langere sluitertijd.

Doordat de aarde en sterren tov. elkaar draaien en je de sporen wil vast leggen is een langere sluitertijd wenselijk.

Een sluitertijd van 1 uur zou theoretisch kunnen. Echter ondanks dat wij denken dat het buiten donker is, is dat in werkelijkheid niet. We hebben tegenwoordig met lichtvervuiling te maken door straatverlichting etc. Zouden we een belichtingstijd van 1 uur nemen is je foto zwaar overbelicht. In dat geval zul je meerdere foto's van 30 seconden moeten nemen en uiteindelijk in de nabewerking samen moeten voegen.

DE M STAND MET EEN AUTOMATISCH ISO

De automatische ISO is in combinatie met de M-stand te gebruiken. Jij stelt het diafragma en sluitertijd in en de camera zal een bijpassende ISO waarde erbij zoeken om een zo goed mogelijk belichte foto te krijgen. Maar in dat geval ben je de regie op bepaalde hoogte toch weer bij de camera aan het leggen.

Advies, fotografeer je in de M stand, probeer dan ook zelf volledige controle over je camera te houden.

MAAK HET JE ZELF NIET TE MOEILIJK

Wil je snel(ler) werken of twijfel je hoe je de camera in de M-stand moet instellen? Dan zijn de diafragma voorkeuze (A of Av) of sluitertijd voorkeuze (S of Tv) standen prima standen om mee te werken en mooie foto's te maken. De camera denkt dan met je mee met het bepalen van instellingen. De resultaten zijn zeker goed om te gebruiken, ook als je na wilt bewerken.

OMDAT JE HET LEUK VIND.

Als jij degene bent die het leuk vindt om met instellingen te spelen, creativiteit wil gebruiken in je foto's. Niet terugschrikt om nog even lekker thuis achter je PC foto's na te gaan bewerken, gebruik dan vooral de M-Stand. Jij bent vanaf dat moment volledig de baas over je foto van A tot Z.

CREATIEF MET DE M-STAND IN DE NABEWERKING

Tegenwoordig zie je fantastische foto's voorbij komen. In sommige gevallen vraag je je dan ook af hoe dit gefotografeerd is.

Besef je hier dan bij dat de desbetreffende fotograaf vaak in de M-stand meerdere opnames heeft gemaakt met verschillende instellingen. Deze foto's zijn dan meestal in de nabewerking samengevoegd.

Op de volgende pagina hiernaast staan nog enkele foto's waarbij fotograferen in de M-Stand noodzakelijk is.

FOTOBEWERKING, ENG OF NIET?

Sinds de digitale fotografie zijn intrede heeft gedaan is er een haat/liefde verhouding bij fotograferen over het bewerken van foto's. Veel gehoorde uitspraken zijn, "ik fotografeer zonder te bewerken" of "die foto is gesjopt" of "we photoshoppen er wel uit".

Maar de vraag is, kunnen we wel zonder na te bewerken? Wanneer en wat is nabewerken? Die grens is vaag.

In het tijd van analoge fotografie, werd er immers in een doka ook al nabewerking gedaan (stofjes retoucheren, doordrukken of tegenhouden). In de overgangsfase van analoog naar digitaal, werden er door veel fotografen negatieven en dia's gescand en gedigitaliseerd om betere resultaten te bereiken.

Je kunt bij nabewerken al denken aan het wegwerken van onregelmatigheden, ophalen van kleuren, verscherpen voor afdrukken. Maar wat denk je van croppen van een foto, of lichter en/of donkerder maken van een foto? Tegenwoordig worden de meest prachtige resultaten behaald door goed Photoshop werk, maar dit kost net als fotograferen, veel tijd die je moet investeren om deze kennis eigen te maken.

Er zijn tegenwoordig ontzettend veel fotobewerkings programma's te verkrijgen. De een is makkelijker, of uitgebreider dan de ander en daarmee vaak ook de mogelijkheden die aanwezig zijn binnen een softwarepakket.

Voor veel beginnende fotografen is Adobe Lightroom een mooi instaprogramma, waarbij je ook een goede catalogus op kunt bouwen van je foto's. Adobe Photoshop is een uitgebreid programma op gebied van fotobewerking en heeft mogelijkheden ten over.

Maar veel fotografen gebruiken daarnaast ook nog plugins of andere bewerkingssoftware die voor specifieke bewerkingen, betere resultaten tov. Photoshop behalen.

RAW EN JPEG

Sommige fotografen fotograferen in RAW, anderen in JPEG. Het verschil zit vooral in hoeveel informatie een foto bevat en wat je er later nog mee kunt doen.

Een RAW-bestand bevat alle ruwe informatie die de camera vastlegt. Hierdoor heb je bij het nabewerken veel meer mogelijkheden om bijvoorbeeld belichting, kleuren en details aan te passen.

Een JPEG-bestand wordt door de camera zelf al bewerkt. De camera maakt van het RAW-bestand een JPEG en kiest daarbij instellingen zoals contrast, kleur en scherpte. Daarbij gaat een deel van de oorspronkelijke informatie verloren.

Het volledig uitleggen van hoe RAW-bestanden verwerkt en geconverteerd worden, is voor deze cursus te uitgebreid. Daarom gaan we daar in deze les niet diep op in.

In deze les richten we ons op eenvoudige bewerkingen die je zowel op JPEG- als RAW-bestanden kunt toepassen, zoals kleine correcties in helderheid, contrast en kleur. Deze bewerkingen zijn ideaal om mee te beginnen en helpen je om je foto's net wat beter te maken.

Het is goed om te weten dat werken met RAW je uiteindelijk meer controle en creatieve vrijheid geeft, net zoals fotograferen in de M-stand. Hoeveel controle je wilt hebben over je fotografie, bepaal je zelf.

Voor nu houden we het overzichtelijk en praktisch, zodat je stap voor stap leert hoe nabewerking werkt.

NABEWERKINGS SOFTWARE

Er zijn veel programma's waarmee je foto's kunt bewerken. Welke je gebruikt, is vooral een persoonlijke keuze.

Sommige cameramerken hebben hun eigen RAW-software, zoals Nikon (NX Studio) en Canon (Digital Photo Professional). Daarnaast zijn er ook gratis programma's, zoals Affinity van Canva, waarmee je eenvoudige bewerkingen kunt uitvoeren.

Er bestaan ook betaalde programma's met meer mogelijkheden, zoals Photoshop Elements, Adobe Lightroom en Adobe Photoshop. Deze zijn vooral interessant wanneer je vaker en uitgebreider foto's gaat bewerken.

Welke software je ook gebruikt: bewaar altijd een kopie van het origineel. Zo voorkom je dat je per ongeluk je originele foto overschrijft of kwijtraakt.

In deze cursus worden voorbeelden getoond in Adobe Photoshop, maar de meeste andere programma's werken op een vergelijkbare manier. Veel programma's kun je eerst gratis uitproberen, dus probeer gerust wat bij je past.

INTRODUCTIE NABEWERKING

In deze les gaan we kennismaken met fotobewerking in Photoshop. Aan de hand van één voorbeeldfoto laten we zien hoe je met een paar eenvoudige aanpassingen een foto kunt verbeteren.

We houden het overzichtelijk en praktisch.

In deze les gaan we:

- De helderheid en het contrast aanpassen
- Kleine oneffenheden uit de foto verwijderen, ook met behulp van AI
- De foto croppen voor een betere compositie
- Een foto omzetten naar zwart-wit

Deze basisbewerkingen helpen je om meer uit je foto te halen, zonder dat het ingewikkeld wordt.

De foto die we gebruiken wordt beschikbaar gesteld in zowel RAW als JPEG, zodat je zelf kunt oefenen en ervaren wat fotobewerking voor je kan doen.

HELDERHEID EN CONTRAST AANPASSEN (RAW EN JPEG)

Helderheid en contrast bepalen hoe licht of donker je foto is en hoeveel verschil er zit tussen lichte en donkere delen. Zowel bij RAW als JPEG kun je dit aanpassen, maar de manier waarop verschilt een beetje.

Stap 1: Foto openen

- RAW-bestand > opent automatisch in Camera RAW
- JPEG-bestand > open je in Photoshop

Stap 2: Helderheid aanpassen (Belichting)

Helderheid bepaalt hoe licht of donker je foto wordt.

- **RAW (Camera RAW)**
Gebruik de schuif Belichting
- **JPEG (Photoshop)**
Ga naar Afbeelding > Aanpassingen > Helderheid/Contrast
Gebruik de schuif Helderheid

Zo werkt het:

- Naar rechts > foto wordt lichter
- Naar links > foto wordt donkerder

Dit is meestal de eerste aanpassing die je maakt.

Aanpassingen met belichting in Camera RAW. In het histogram zie je ook wat de verschillen zijn.

Stap 3: Contrast aanpassen

Contrast zorgt voor meer of minder verschil tussen licht en donker.

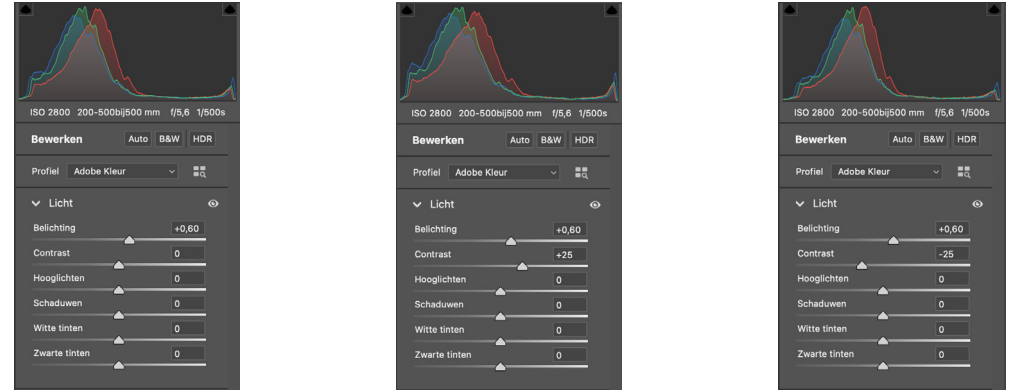
RAW > schuif Contrast

JPEG > schuif Contrast

Zo werkt het:

- Naar rechts > meer contrast, krachtigere foto
- Naar links > minder contrast, zachtere foto

Een klein beetje extra contrast maakt een foto vaak mooier.

Aanpassingen met contrast in Camera RAW. In het histogram zie je ook wat de verschillen zijn.

Stap 4 (optioneel): Hooglichten en schaduwen (alleen RAW)

In Camera RAW heb je extra mogelijkheden:

- Hooglichten > details terughalen in lichte delen (bijv. lucht)
- Schaduwen > donkere delen iets lichter maken

Hiermee verbeter je details zonder de hele foto te veranderen.

Stap 5: Bevestigen en opslaan

- RAW
Aanpassingen zijn niet definitief en het origineel blijft altijd intact.
- JPEG
Klik op OK om de aanpassing toe te passen.
Let op: opslaan betekent overschrijven.

SAMENVATTING

- RAW geeft meer vrijheid en veiligheid bij aanpassen
- JPEG is sneller, maar minder flexibel
- Helderheid eerst, contrast daarna

Met deze basis kun je bijna elke foto al duidelijk verbeteren.

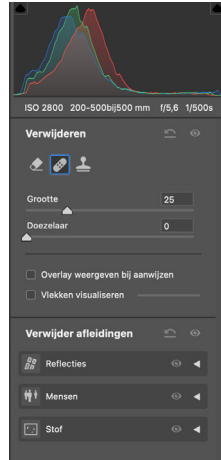
WEGHALEN VAN STOFJES EN ONREGELMATIGHEDEN:

Kleine stofjes, vlekjes of oneffenheden kun je eenvoudig uit een foto verwijderen. Dit kan zowel bij RAW- als JPEG-bestanden, met normale Photoshop-tools of met AI.

RAW-bestand (Camera RAW)

- Open de foto in Camera RAW
- Kies het Vlekken verwijderen-gereedschap (pleistertje)
- Klik op het stofje of vlekje

Camera RAW vervangt het plekje automatisch met een schoon stukje uit de foto. Dit is snel en ideaal voor sensorstof.

JPEG-bestand (Photoshop)

- Open de foto in Photoshop
- Kies het Spot Healing Brush-gereedschap
- Klik of schilder over het vlekje

Photoshop vult het plekje automatisch in met de juiste omgeving.

Met AI in Photoshop

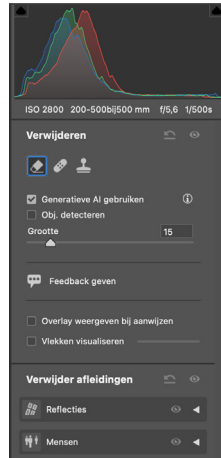
- Gebruik het Remove Tool (AI) of Generative Fill
- Sleep over het object of de oneffenheid
- Photoshop verwijdert dit met behulp van AI

Handig voor grotere of lastigere storende elementen.

Tips

- Zoom in om stofjes goed te zien
- Werk rustig en met kleine klikken
- Bewaar altijd een kopie van het origineel

Met deze tools maak je je foto snel schoner en rustiger, zonder dat het ingewikkeld wordt.

CROPPEN VAN FOTO'S

Met croppen snijd je een deel van de foto weg. Dit gebruik je om de compositie te verbeteren of storende randen te verwijderen.

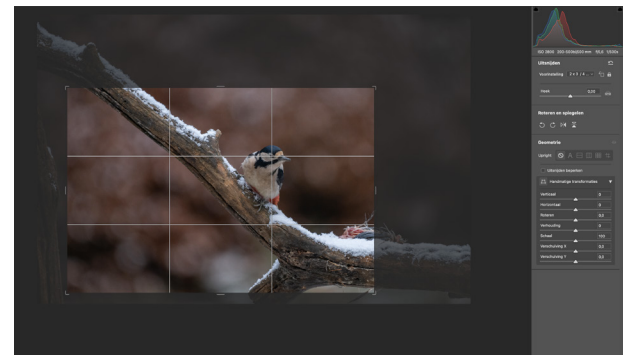
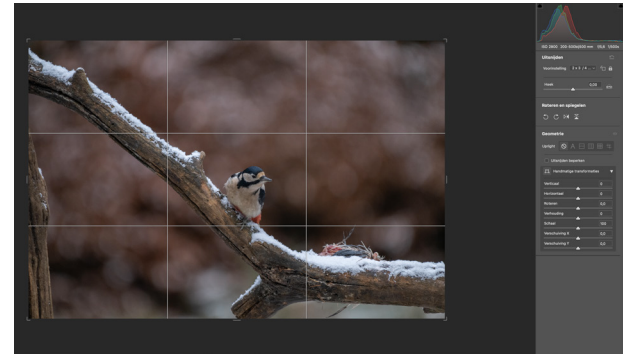
Zo doe je dat:

- Open de foto in Camera RAW of Photoshop
- Kies het Uitsnijden / Crop-gereedschap
- Sleep de hoeken tot het gewenste kader
- Druk op Enter of klik op OK

Je bepaalt zelf wat er wel en niet in beeld blijft.

Tips

- Laat het onderwerp niet te klein worden
- Gebruik hulplijnen (zoals de regel van derden) als hulp

ZWART-WIT MAKEN VAN JE FOTO'S

Een foto in zwart-wit zorgt voor meer focus op vorm, licht en contrast.

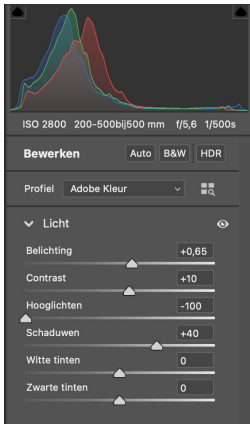
In Camera RAW (RAW-bestand):

- Ga naar Zwart-wit of Black & White
- De kleuren verdwijnen automatisch
- Pas eventueel het contrast aan

In Photoshop (JPEG-bestand):

- Ga naar Afbeelding > Aanpassingen > Zwart-wit (of gebruik een Zwart-wit aanpassingslaag)
- Pas de schuiven aan als je meer controle wilt
- Klik op OK

Er is geen kleur meer, alleen licht en donker.

Met de optie B&W zet je een foto in Camera RAW in 1 klik om naar zwart/wit.
Je ziet ook het histogram veranderen.

Je kunt de opties belichtingscorrecties ook in de zwart/wit modus gebruiken.

Tips

- Zwart-wit werkt goed bij foto's met veel contrast
- Kijk of de foto zonder kleur sterker wordt

ALGEMENE TIPS BIJ FOTOBEWERKING

- Maak altijd een kopie van je foto of werk in lagen, zodat je altijd terug kunt naar je originele foto.
- Een RAW bestand is omkeerbaar, met andere woorden je kunt altijd terug naar je origineel.
- Een JPEG bestand is onomkeerbaar, met andere woorden opgeslagen bewerkingen kun je niet meer terughalen.
- Werk met kleine stapjes
- Kijk steeds goed naar je foto
- Er is geen goed of fout - jij bepaalt wat mooi is

TOT SLOT

Internet is een onuitputtelijke bron van informatie geworden. Op gebied van nabewerking en software is ontzettend veel te vinden.

Tutorials zijn er (gratis en betaald) in overvloed te vinden en Youtube is een ontzettend goed medium waar je uitleg kunt vinden over het nabewerken van foto's. De ene tutorial is beter dan de ander. Maar ben je bereidt om hier tijd in te investeren dan kun je ontzettend veel vinden en leren via internet op gebied van het nabewerken van foto's.

Uiteraard zijn er dan ook nog de diverse cursussen en workshops te volgen op gebied van nabewerkingen etc.

Wil je in klein groepsverband of 1 op 1 een cursus/workshop volgen dan zijn die mogelijkheden er (ook bij Ruud Engels | Photography).

FOTOBEWERKING VOOR EN NA

*Het origineel.
De foto is donker, de eekhoorn
gaat op in de achtergrond en de
sneeuw is niet echt wit.*

*Nawerking in kleur
De foto oogt veel frisser en straalt
meer een winters gevoel uit.
Ook de eekhoorn (het onderwerp)
komt nu duidelijker naar voren.*

*De zwart/wit variant.
De zwart/wit omzetting is
gemaakt van de bewerkte kleuren
variant.
Door met contrast te werken
wordt het beeld sterker.*

HUISWERK OPDRACHT

In deze les hebben we het fotograferen in de M Stand besproken en een klein stukje nabewerken van foto's besproken.

In deze huiswerk opdracht gaan jullie vier foto's van maken waar jullie helemaal gelukkig van worden. Wat maakt jou blij? Waar krijg je goede zin van? Waar kun jij van genieten? Hierbij is het de bedoeling dat jullie in de **M stand** gaan fotograferen.

Mocht je over software beschikken waarmee kunt nabewerken dan zou dit de kers op de taart zijn om je foto ook nog eens te bewerken zoals jij dat mooi vindt.

TIPS

- Maak gebruik van scherpte/diepte.
- Probeer een foto dynamisch te maken door beweging toe te voegen.
- Gebruik compositieregels (zie je inspiratiekaart)
- Met lange sluitertijden fotograferen mag.
- Een statief gebruiken mag.
- Probeer een foto zwart/wit om te zetten.
- Probeer een foto te maken en te croppen waardoor deze sterker wordt.

Zorg dat je in alle gevallen een juiste belichting gebruikt voor je foto. Aan de hand van de belichtingsdriehoek op de inspiratiekaart kun je in de M Stand ook de juiste belichting bepalen.

Probeer goede foto's te maken. Ben kritisch op jezelf en probeer je grens telkens te verleggen. Denk out of the box.

Bewaar je originele foto's op je geheugenkaart en neem deze op je camera mee naar de volgende les zodat we deze kunnen vergelijken met de ingestuurde foto's.

Stuur maximaal 4 van je beste foto's naar info@ruudengels.com. Deze foto's zullen in de volgende les gezamenlijk besproken worden.

VRAGEN/OPMERKINGEN

[illegible][illegible]